

Paragraaf Lokale heffingen

01 juni 2023

Overzicht lokale heffingen

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in de door de gemeente Gooise Meren geheven belastingen, bestemmingsheffingen en retributies (rechten en leges). De heffingsbevoegdheid ontleent de gemeente aan een wettelijke grondslag, zoals de Gemeentewet en de Wet milieubeheer. Het invoeren, wijzigen en afschaffen van lokale heffingen is een bevoegdheid van de gemeenteraad. Onder de belastingen vallen de onroerende-zaakbelastingen, de belastingen op roerende woon- en bedrijfsruimten, de precariobelasting, de toeristenbelasting, de watertoeristenbelasting, de reclamebelasting en de parkeerbelasting.

Onder de bestemmingsheffingen vallen de rioolheffing en de afvalstoffenheffing.

De rechten omvatten een grote groep belastbare feiten, dit betreft de marktgelden, de lijkbezorgingsrechten, de leges inzake omgevingsvergunningen, reisdocumenten, burgerlijke stand en gemeentelijke basisadministratie etc.

Voor zowel de bestemmingsheffingen als de rechten geldt dat de tarieven maximaal kostendekkend mogen zijn en dat opbrengst gebruikt wordt voor de dekking van gemaakte kosten.

Beleid lokale heffingen

'Burgers, bedrijven en andere belanghebbenden leveren een rechtvaardige bijdrage in de gemeentelijke voorzieningen.' Zo is het beleid van de gemeente Gooise Meren op het gebied van lokale heffingen samen te vatten. De lokale lastendruk blijft in reële termen gelijk, waarbij er van wordt uitgegaan dat leges en rechten kostendekkend blijven of worden. De OZB wordt, anders dan de gebruikelijke indexering en de gemaakte afspraken, niet verder verhoogd.

Aanpassing belastingen, leges en rechten

De geraamde opbrengsten van belastingen zijn voor 2022 verhoogd met indexatie op basis van de prijsindex voor de materiële overheidsconsumptie (IMOC) uit het CEP. Deze bedraagt 1,4% voor 2022. Daar is 0,3% aan toegevoegd vanuit een nacalculatie over 2021. De totale indexatie bedraagt daarmee 1,7%. Onderstaand wordt een aantal aanpassingen nader toegelicht.

Riool en Afval

Voor de rioolheffing en de afvalstoffenheffing geldt dat de tarieven, rekening houdend met de egalatievoorziening 100% kostendekkend moeten zijn. Bij het vaststellen van de begroting 2022 zijn de tarieven met circa 1,7% gestegen ten opzichte van 2021.

De tarieven afvalstoffenheffing zijn met circa 17% gestegen ten opzichte van 2021.

Opbrengsten en tarieven lokale heffingen

De belangrijkste tarieven voor belastingjaar 2022 zijn:

Algemene heffingen	Grondslag	Tarief 2022
OZB woning eigenaar	% WOZ-waarde woning	0,0645%
OZB niet-woning eigenaar	% WOZ-waarde niet-woning	0,1491%
OZB niet-woning gebruiker	% WOZ-waarde niet-woning	0,1123%
RZB	Zie OZB	Zie OZB
Precariobelasting grond	Per m2	Zie verordening

Toeristenbelasting / Watertoeristenbelasting	Per overnachting / etmaal	€ 1,82
---	---------------------------	--------

Bestemmingsheffingen	Grondslag	Tarief 2022
Rioolheffing woning eigenaar	Per aansluiting op de riolering	€ 210,05
Rioolheffing niet-woning gebruiker [1]	Niet meer afgevoerd dan 500 m ³	€ 204,62
Rioolheffing niet-woning gebruiker	501-1.000 m ³	€ 306,93
Rioolheffing niet-woning gebruiker	1.001-2.000 m ³	€ 613,86
Rioolheffing niet-woning gebruiker	2.001-5.000 m ³	€ 1.432,36
Rioolheffing niet-woning gebruiker	5.001-10.000 m ³	€ 3.069,35
Rioolheffing niet-woning gebruiker	> 10.000 m ³	€ 6.138,68
Afvalstoffenheffing gezinnen	Eénpersoonshuishouden	€ 230,13
Afvalstoffenheffing gezinnen	Meerpersoonshuishouden	€ 361,69

1] Gebaseerd op gemiddeld verbruik

Opbrengsten voor het belastingjaar 2022

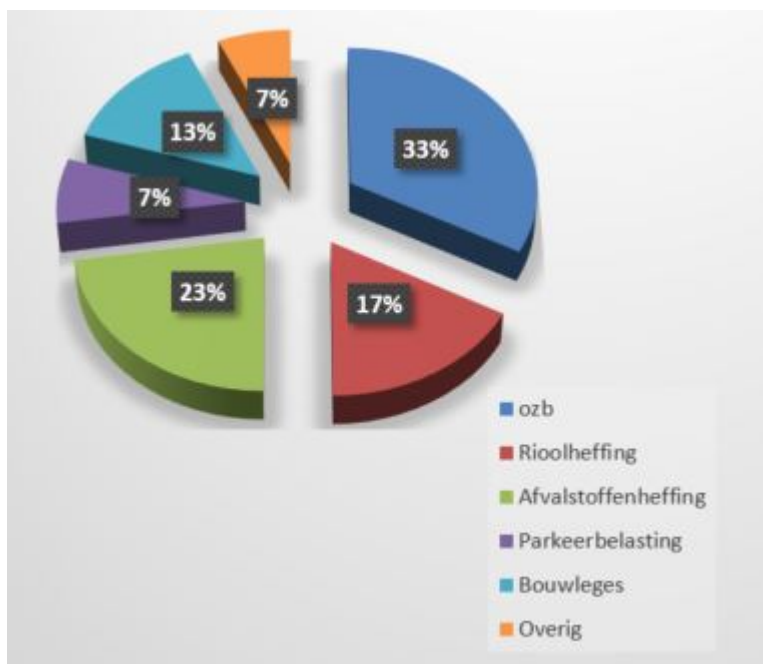
Op basis van het beleid, de tarieven en volumeontwikkelingen is in 2022 een totale belastingopbrengst gerealiseerd van circa € 35,3 miljoen. In het onderstaande overzicht staan de geraamde en werkelijke baten voor 2022 vermeld.

Heffing	% aandeel	Opbrengst begroot 2022*	Opbrengst realisatie 2022
Onroerendezaakbelasting (OZB) Eigenaar	25,38%	€ 8.838.483	€ 8.946.181

Onroerendezaakbelasting (OZB) Eigenaar Niet woning	4,56%	€ 1.383.272	€ 1.609.152
Onroerendezaakbelasting (OZB)Gebruiker Niet woning	2,98%	€ 1.023.395	€ 1.051.824
Roerende zaakbelasting (RZB)	0,04%	€ 11.611	€ 13.728
Precariobelasting grond	0,04%	€ 10.200	€ 15.098
Toeristenbelasting	0,77%	€ 271.930	€ 271.930
Reclamebelasting	0,56%	€ 196.292	€ 196.740
Rioolheffing	17,01%	€ 5.984.440	€ 5.997.933
Afvalstoffenheffing	22,65%	€ 7.916.178	€ 7.984.425
Lijkbezorgingsrechten	2,09%	€ 680.007	€ 735.144
Marktgeden	0,22%	€ 101.439	€ 76.860
Parkeerbelasting	7,27%	€ 2.495.345	€ 2.563.238
Bouwleges	13,51%	€ 3.667.128	€ 4.761.246
Overige leges	2,92%	€ 843.150	€ 1.029.445
Totaal	100,00%	€ 33.422.870	€ 35.252.943

* Na vastgestelde wijzigingen

Grafiek: Verdeling opbrengst gemeentelijke heffingen

Toelichting belangrijkste verschillen

In totaal zijn de opbrengsten voor het belastingjaar 2022 € 1.830.000 hoger dan begroot:

- Bouwleges € 1.094.000 hoger dan geraamd. In 2022 zijn meer aanvragen omgevingsvergunningen ontvangen dan waar rekening mee was gehouden.
- OZB, Woningen en Niet-woningen respectievelijk € 108.000 en € 226.000 hoger dan geraamd. Door de grillige ontwikkelingen in de woningmarkt blijft het lastig om de stijging van de totale WOZ-waarde zo nauwkeurig mogelijk in te schatten op het moment van de uiteindelijke tariefberekening. De uiteindelijke waardeontwikkeling is iets hoger uitgevallen dan geraamd waardoor de inkomsten hoger zijn dan begroot. De meeropbrengsten bij de OZB niet-woningen worden verklaard doordat in 2022 aanslagen over voorgaande jaren zijn opgelegd. Dit houdt verband met een groot complex waarvan de waarde vanwege de complexiteit pas kon worden vastgesteld.
- Overige kleine verschillen € 402.000.

Kostendeekkende heffingen

In de paragraaf lokale heffingen moet een overzicht van baten en lasten worden opgenomen voor de heffingen waarbij sprake is van het verhalen van kosten. In dit hoofdstuk worden de diverse heffingen kort behandeld en wordt per heffing via een vast format inzicht gegeven in de kosten die (vanuit de diverse taakvelden en extracomptabel) aan de heffing worden toegerekend.

Onafhankelijk van de aard en samenstelling van de overhead kan deze worden toegerekend aan de directe kosten van de taakvelden. Deze toerekening vindt voor heffingen extracomptabel plaats. Voor wat betreft het toerekenen van overhead aan de tarieven is gekozen voor een systematiek waarbij de totale overhead op taakveld 0.4 op basis van een opslag op de loonkosten op directe producten wordt verdeeld. Het opslagpercentage wordt als volgt bepaald: $(\text{Totale overheadkosten}) / (\text{Loonkosten op directe producten})$.

Hieronder is, per heffing, aangegeven wat het percentage kostendeekkendheid is voor de afvalstoffenheffing, rioolheffing, begraafrechten en marktgeden. Hierbij is inzichtelijk gemaakt welke kosten en inkomsten dit betreft rekening houdende met de uitgangspunten conform het BBV. Hierbij wordt aangetekend dat voor de afvalstoffenheffing en de rioolheffing het uitgangspunt 100% kostendeekkendheid is.

Afvalstoffenheffing

Afvalstoffenheffing wordt geheven van percelen waarvoor een inzamelplicht voor huishoudelijke afvalstoffen bestaat. De verschillen tussen de werkelijke lasten en baten voor de afvalstoffenheffing worden verrekend met de egalisatievoorziening. Hierdoor is de kostendeekkendheid altijd 100%.

Voor de afvalstoffenheffing is over 2022 door hogere opbrengst (€ 68.000 V) en door afwikkeling Regio BTW Afvalfonds oude jaren (€ 41.000 V), € 7.000 gestort in de egalisatievoorziening.

Berekening van kostendekkendheid van de afvalstoffenheffing	Begroting 2022 Bedragen x 1.000	Realisatie 2022 Bedragen x € 1.000
Kosten taakveld afval	6.409	6.431
Inkomsten taakveld afval, excl. heffingen	-10	-88
Netto kosten taakveld	6.399	6.344
Toe te rekenen kosten kwijtschelding	220	256
Overhead	48	40
BTW op exploitatie en investeringen	1.336	1.337
Totale kosten	8.002	7.977
Opbrengst heffingen	7.916	7.984
Onttrekking egalisatievoorziening	86	
Dotatie egalisatievoorziening		7
Dekkingspercentage	100%	100%

Tarieven afvalstoffenheffing en beleidskeuzes

De afvalstoffenheffing in de gemeente Gooise Meren is gedifferentieerd naar de grootte van het huishouden in de vorm van een éénpersoonshuishouden en een meerpersoonshuishouden. Hiermee wordt zoveel mogelijk recht gedaan aan het principe 'de vervuiler betaalt' en blijft de uitvoering van de heffing praktisch uitvoerbaar

Rioolheffing

Rioolheffing wordt geheven van de eigenaar of gebruiker van een perceel van waaruit water direct of indirect op de gemeentelijke riolering wordt afgevoerd. De gemeente is wettelijk verplicht om haar zorgplichten voor afval- hemel- en grondwater na te komen. De verschillen tussen de werkelijke lasten en baten voor de rioolheffing worden verrekend met de egalisatievoorziening. Hierdoor is de kostendekkendheid altijd 100%.

Door een combinatie lagere kosten en hogere opbrengsten is over 2022 € 193.000 gedoteerd aan de egalisatievoorziening.

Berekening van kostendekkendheid van de rioolheffing	Begroting 2022 Bedragen x 1.000	Realisatie 2022 Bedragen x € 1.000
Kosten taakveld riolering	4.819	4.805
Inkomsten taakveld riolering, excl. heffingen	-41	-57
Netto kosten taakveld	4.778	4.748
Overhead	528	328
BTW op exploitatie en investeringen	684	729
Totale kosten	5.990	5.805
Opbrengst heffingen	5.868	5.998

Onttrekking egalisatievoorziening	122	
Dotatie egalisatievoorziening		193
Dekkingspercentage	100%	100%

Tarieven rioolheffing en beleidskeuzes

Een groot deel van de kosten hangt samen met het in stand houden van het rioolstelsel, terwijl slechts een beperkt deel van de kosten samenhangt met de mate van gebruik van de riolering. Omdat er mede hierdoor nauwelijks onderscheid te maken is naar individualiseerbaar profijt hanteert de gemeente Gooise Meren voor woningen een vast tarief per aansluiting. Voor niet-woningen is het tarief afhankelijk van het waterverbruik waarmee wordt beoogd zoveel mogelijk recht te doen aan het principe 'de vervuiler betaalt' voor met name de groot-verbruikers.

Begraafplaatsrechten

Begraafplaatsrechten worden geheven voor het gebruik van de begraafplaats en het gebruik van de diensten die daarbij worden verleend. De gerealiseerde opbrengst is al een aantal jaar relatief stabiel en is hoofdzakelijk afhankelijk van het aantal begrafenissen. De uiteindelijke kostendekkendheid komt over 2022 uit op 51%

Berekening van kostendekkendheid van de begraafrechten	Begroting 2022 Bedragen x 1.000	Realisatie 2022 Bedragen x € 1.000
Kosten taakveld begraven	1.098	1.110
Inkomsten taakveld begraven, excl. heffingen	-110	-142
Netto kosten taakveld	988	968
Overhead	562	469
Totale kosten	1.550	1.437
Opbrengst heffingen	680	735
Dekkingspercentage	44%	51%

Tarieven begraafplaatsrecht

De verordening Lijkbezorgingsrechten kent een tarieventabel met een uiteenlopend aantal tarieven voor de verschillende diensten. Uitgangspunt voor deze tarieven is 100% kostendekkendheid. Door de (m.i.v. 2017 gewijzigde) toerekeningssystematiek van overhead aan taakvelden bedraagt de kostendekkendheid voor 2022 51%.

Marktgelden

Marktgelden worden geheven voor het gebruiken van openbare grond c.q. het innemen van een standplaats op het marktterrein, gedurende de tijd dat het markt is. De opbrengst is afhankelijk van de daadwerkelijke bezetting van de weekmarkt.

Berekening van kostendekkendheid van de marktgelden	Begroting 2022 Bedragen x 1.000	Realisatie 2022 Bedragen x € 1.000
Kosten taakveld marktgelden	95	100
Inkomsten taakveld marktgelden, excl. heffingen	-2	-6
Netto kosten taakveld	93	94

Overhead	58	57
BTW	6	7
Totale kosten	157	158
Opbrengst heffingen	100	77
Dekkingspercentage	64%	49%

Tarieven marktgelden

Het marktgeld bedraagt een tarief voor iedere 4 strekkende meter per ingenomen standplaats. Daarnaast wordt per standplaats reclame- en promotiegeld geheven. Uitgangspunt voor deze tarieven is 100% kostendekkendheid. De uiteindelijke kostendekkendheid komt over 2022 uit op 49%.

Leges

Leges worden geheven voor het door de gemeente verlenen van diensten zoals opgenomen in de tarieventabel behorende bij de Legesverordening. Deze tarieventabel bestaat uit drie titels: Algemene dienstverlening, Dienstverlening vallend onder de fysieke leefomgeving (omgevingsvergunningen) en Dienstverlening vallend onder de Europese dienstenrichtlijn (specifiek voor ondernemers). Binnen de drie titels zijn de leges onderverdeeld in hoofdstukken waarbinnen de samenhangende tarieven zijn geclusterd. De uiteindelijke kostendekkendheid komt over 2022 voor de drie titels uit op respectievelijk 88%, 126% en 4%.

Het totaal percentage kostendekkendheid aan leges (titel 1, 2 en 3) bedraagt 112%.

Berekening van kostendekkendheid van de leges Titel 1; Algemene dienstverlening	Begroting 2022 bedragen x € 1.000	Realisatie 2022 Bedragen x € 1.000
Kosten taakveld leges titel 1	560	645
Inkomsten taakveld leges titel 1, excl. heffingen	0	0
Netto kosten taakveld	560	645
Overhead	308	325
Totale kosten	868	970
Opbrengst heffingen	625	856
Dekkingspercentage	72%	88%

Onder algemene dienstverlening valt bijvoorbeeld Burgerlijke stand, reisdocumenten en rijbewijzen.

Berekening van kostendekkendheid van de leges Titel 2; Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning	Begroting 2022 bedragen x € 1.000	Realisatie 2022 Bedragen x € 1.000

Kosten taakveld leges titel 2	2.756	2.679
Inkomsten taakveld leges titel 2, excl. heffingen	0	0
Netto kosten taakveld	2.756	2.679
Overhead	1.058	1.100
Totale kosten	3.814	3.779
Opbrengst heffingen	3.291	4.761
Dekkingspercentage	86%	126%

Onder Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning valt de omgevingsvergunning.

Berekening van kostendekkendheid van de leges Titel 3; Dienstverlening vallend onder Europese dienstenrichtlijn	Begroting 2022 bedragen x € 1.000	Realisatie 2022 Bedragen x € 1.000
Kosten taakveld leges titel 3	113	151
Inkomsten taakveld leges titel 3, excl. heffingen	0	0
Netto kosten taakveld	113	151
Overhead	95	148
Totale kosten	208	299
Opbrengst heffingen	27	12
Dekkingspercentage	13%	4%

Onder Dienstverlening vallend onder Europese richtlijnen valt bijvoorbeeld Horeca, organiseren van evenementen en markten.

Lokale belastingdruk

Door de totale woonlasten voor meerpersoonshuishoudens in jaar t te vergelijken met het landelijk gemiddelde in jaar t-1 (zoals geproduceerd door het Coelo) en uit te drukken in een percentage kan de ontwikkeling van de woonlasten ten opzichte van het landelijk gemiddelde worden geschetst. De woonlasten bestaan uit de onroerende-zaakbelasting, afvalstoffenheffing en de rioolheffing

	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022
Woonlasten gezin Gooise Meren (jaar t)	€ 845	€ 910	€ 910

Woonlasten landelijk gemiddelde (jaar t-1)	€ 776	€ 811	€ 811
Woonlasten ten opzichte van landelijk gemiddelde	109%	112%	112%

Kwijtscheldingsbeleid

Belastingplichtigen die de belastingschuld niet kunnen voldoen door het ontbreken van (voldoende) vermogen of inkomen kunnen kwijtschelding aanvragen. Het beleid dat hierbij gehanteerd wordt, ligt vast in de Regeling kwijtschelding gemeentelijke belastingen 2022. Voor de afvalstoffenheffing wordt in 2022 kwijtschelding verleend tot maximaal het tarief behorende bij een meerpersoonshuishouden. Voor andere gemeentelijke belastingen wordt geen kwijtschelding verleend. In 2022 zijn totaal 1.144 aanvragen tot kwijtschelding binnen gekomen en is in 301 gevallen kwijtschelding verleend. Van alle aanvragen zijn er 560 geautomatiseerd afgehandeld.

Algemene ontwikkelingen

De gemeente is voor de inkomsten voor het overgrote deel afhankelijk van inkomsten vanuit de rijksoverheid. Daarbij zorgt de huidige financieringssystematiek voor schommelingen in inkomsten bij de gemeenten en biedt beperkte ruimte voor autonomie. Vanuit de VNG is er overleg met het Rijk voor meer mogelijkheden voor de gemeente om belasting te heffen. De lastenverzwaring voor inwoners dient vervolgens teruggesluisd te worden via lagere inkomstenbelastingen. Momenteel liggen er voorstellen over de verruiming op lokaal belastinggebied die bedoeld zijn voor de periode na 2025.